

Latvijā novērota jauna putnu suga – arlekīnpīle

NORA RUSTANOVIČA,
Dabasdati.lv, nora.rustanovica@gmail.com

2016. gada 26. oktobrī aktīvs putnu vērotājs Igors Deņisovs, kā ierasts, bija devies vērot putnus gar jūras krastu Rīgā no Vecāķiem uz Mangaļsalu. I. Deņisovs stāsta, ka netālu no Mangaļsalas mola pamanījies gaigalu bariņu un, aplūkojot tuvāk binokli, starp gaigalām pamanījies nelielu, brūnu pīli, kas izskatījies ļoti līdzīga arlekīnpīlei. Uzreiz tika uzņemts fotoattēls, kas apstiprināja, ka tā tiešām ir arlekīnpīles *Histrionicus histrionicus* mātīte, pirmā gada putns. Šo putnu sugu Igors 2015. gadā bija redzējis savvaļā Kanādā Britu Kolumbijas provincē, kur ir to dabiskais izplatības areāls.

Foto: I. Deņisovs

Arlekīnpīles *Histrionicus histrionicus* pirmā gada mātīte, Mangaļsalas mols, 26.10.2016.

Foto: I. Deņisovs

Arlekīnpīles *Histrionicus histrionicus* tēviņš, Kanādā.

Arlekīnpīle ir maza auguma pīle, kas ligzdo aukstu, strauju upju krastos. Riesta laikā tēviņa apspalvojums ir ļoti krāšņš – pelēkzils ar kastaņbrūniem sāniem un baltām un melnām joslām uz ķermeņa un galvas. Mātīte ir pelēkbrūna ar baltu laukumu ap acīm. Abiem dzimumiem ir balti ausu laukumiņi, pelēki knābji ar gaišāku knābja galu. Pēcrista laikā, kad tēviņš nomaina spalvu tērpu, abi dzimumi ir grūti atšķirami. To dabiskais izplatības areāls ir Ziemeļamerikas ziemeļos Kanādā un ASV, Grenlandē, Islandē un Eirāzijas (sākot ar Krievijas ziemeļaustrumiem) austrumos. Tās ziemošanas areāls Āzijā aptver Ķīnas ziemeļaustru-

mus, Japānu un Koreju (BirdLife International).

Eiropā, izņemot Islandi, arlekīnpīle ir reta viešņa (dati pēc Tarsiger.com) – Lielbritānijā novērota 17 reizes, Norvēģijā – 12, Zviedrijā – 2 (abas 19.gs.), Lietuvā – 1 (1991.g.), Somijā – 1 (2000.g.), Čehijā – 1 (2000.g.), Nīderlandē – 1 (1982.g.). Līdz novērojumam Rīgā pēdējo reizi Eiropā ārpus Krievijas novērota 2015. gada martā Skotijā. Lai arī pastāv neliela iespējamība, ka pīle ir izbēgusi no kāda zoodārza vai privātas kolekcijas, tomēr parasti šādi putni tiek gredzenoti (Mangaļsalā novērotajam īpatnim gredzens netika konstatēts), kā arī arlekīnpīles

ir sarežģīti turamas un pavairojamas nebrīvē, jo ir īpaši prasīgas pret dzīves vidi. Eiropā šobrīd ir tikai astoņas oficiāli zināmas vietas, kur šī suga tiek turēta nebrīvē. Arlekīnpīles tuvākā ligzdošanas vieta ir Islande, iespējams, Rīgas jūras līcī novērotais putns ir atceļojis no turienes, vai arī no ligzdošanas vai ziemošanas vietām Āzijā, kas šķiet ticamāk, palīdzot ilgstošajiem austrumu vējiem, kas valdīja Austrumeiropā rudenī.

Arlekīnpīle jūras piekrastē pie Daugavas grīvas un Rīgas ostā bija novērojama nedaudz vairāk par mēnesi (pēdējais novērojums 28. novembrī, autori Igors Deņisovs un Oļegs Miziņenko).

Literatūra

BirdLife International. 2017. Species factsheet: Harlequin Duck *Histrionicus histrionicus*. <http://www.birdlife.org>

Summary

New bird species in Latvia – Harlequin Duck /Nora Rustanoviča/

The first observation of a Harlequin Duck *Histrionicus histrionicus* in Latvia occurred in Riga when birdwatcher I. Deņisovs was, as usual observing the Riga coastline near the mouth of the River Daugava. The Harlequin Duck is a very rare species in Europe (excluding Iceland). The 1st year female duck stayed in the same place for more than one month.